

www.ketab.ir

تاریخ سیاسی تشیع
(عصر مرجعیت دوران گسروش)

سرشناسه: حسینیان، روح‌الله، ۱۳۳۴.
نام‌پدیدآور: تاریخ سیاسی تشیع (علمی-مجموعه‌ای، دوران گسترش)
روح‌الله حسینیان.

مشخصات نشر: تهران: علیون، ۱۳۹۰.
مشخصات ظاهری: ۲۶۰ ص.
شابک: ۳۲۰۰۰ ریال؛ ۹۷۸۶۰۰۹۱۶۶۶۸۸

موضوع: مرجعیت - تاریخ
موضوع: شیعه - تاریخ
موضوع: شیعه - فعالیت‌های سیاسی
موضوع: فقیهان - - گذشتنامه
رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۰ ۲ ۵ - ۱۵۳ / ۱۵۳ BP
رده‌بندی دیویی: ۲۹۷ / ۳۹۲
کتابشناسی ملی: ۲۵۷۴۱۳۱

انتشارات علیون

عنوان: تاریخ سیاسی تشیع
(عصر مرجعیت - دوران گسترش)
تألیف: روح‌الله حسینیان

نشانی: تهران، خیابان شریعتی، بالاتر از پل
رومی، روی روی بانک مسکن، پلاک ۱۹۵۶
صندوق پستی ۱۹۳۹۵/۳۶۵۳

نویسندگان: اوله زمستان ۱۳۹۰
شمارگان: ۲۰۰۰ قیمت: ۳۲۰۰ تومان
حروفچینی و نیتوگرافی: انتشارات علیون
شابک: ۹۷۸۶۰۰۹۱۶۶۶۸۸

تلفن: ۲۳۶۸۹۰۲۰

کتاب حقوق این اثر برای ناشر محفوظ است

email: eliyon@mailfa.org

فهرست مطالب

۹.....	مقدمه
۱۱.....	عصر مرجعیت
۲۵.....	آغاز توسعه‌ی تشیع
۲۸.....	دولت‌های علوی یمن
۲۹.....	دولت شیعی آل ادریس
۳۰.....	دولت آل حَسَنویه یا آل حَسَنویه
۳۱.....	دولت شیعی آل بریدی
۳۲.....	دولت شیعی آل حمدان
۳۶.....	دولت شیعی علویان در شمال ایران
۳۹.....	دولت آل بویه
۴۹.....	دولت شیعی اسپهبدیه
۵۱.....	مراجع این دوره
۵۱.....	شیخ صدوق
۵۵.....	شیخ مفید
۵۷.....	سید مرتضی
۵۸.....	شیخ طوسی

- ۶۵..... غروب قدرت تشیع
- ۶۶..... رفتار غزنویان با شیعیان
- ۷۱..... بدرفتاری سلجوقیان با شیعیان
- ۸۱..... تلاش ایوبیان و ممالیک برای نابودی تشیع
- ۸۷..... مرجعیت دینی این دوره
- ۸۹..... ابوعلی حسن بن محمد طوسی
- ۸۹..... ابن حمزه
- ۹۰..... طبرسی
- ۹۱..... مفید نیشابوری
- ۹۱..... ابوالفتح رازی
- ۹۲..... شیخ عبدالجلیل قزوینی
- ۹۳..... ضیاءالدین راوندی
- ۹۳..... قطب الدین راوندی
- ۹۴..... مطهر بن علی الحسینی
- ۹۴..... ابن شهر آشوب
- ۹۶..... سلار
- ۹۶..... ابن معلم حلبی
- ۹۶..... ابن زهره
- ۹۷..... قاضی ابن براج
- ۹۸..... ابن ادريس و تحول در فقه
- ۱۰۳..... فرصتی دوباره برای تشیع
- ۱۰۴..... خوارزمشاهیان و تشیع

- بحران عصر مغولی در جهان اسلام ۱۰۶
- گرایش شیعی غازان ۱۰۹
- تشیع الجایتو ۱۱۲
- علماء و فقها در دوره‌ی مغولان ۱۲۵
- محقق حلّی (۶۷۶-۶۰۲) ۱۲۶
- علامه‌ی حلّی ۱۲۸
- فخرالمحققین ۱۳۳
- خواجہ نصیرالدین طوسی ۱۳۵
- دو قرن بی ثباتی در جهان اسلام ۱۴۷
- (دوران پس از مغول) ۱۴۷
- نهضت سربداران ۱۵۰
- علمای این دوره ۱۵۷
- شهید اول ۱۵۷
- فاضل مقداد سیوری ۱۶۴
- ابن فهد حلّی ۱۶۵
- ظهور صفویان نقطه‌ی عطف در تاریخ تشیع ۱۶۷
- نقش شاه اسماعیل در گسترش تشیع ۱۷۰
- خدمات شاه طهماسب به تشیع ۱۷۹
- خدمات شیعی شاه عباس ۱۸۲
- شکل‌گیری قدرت معنوی عالمان شیعه ۱۸۴
- عمومی شدن اندیشه‌ی سیاس ولایت فقیه ۱۹۱

فقیهان عصر صفوی	۱۹۹
محقق کرکی	۱۹۹
شهید ثانی	۲۰۴
مقدس اردبیلی	۲۱۰
شیخ بهایی	۲۱۲
علامه‌ی مجلسی	۲۱۵
سایر فقیهان و عالمان عصر صفوی	۲۱۸
ضمایه	۲۲۳

مقدمه

بعد از غیبت کبری امام دوازدهم در سال ۳۲۹ ق عصر مرجعیت تاریخ تشیع آغاز می‌شود. بین قرن چهارم تا یازدهم شیعه دوران پرنوسانی را طی کرد؛ اما سیر تکاملی و گسترش خود را با افت و خیز به پیش برد. بعد از غیبت، شیعیان توانستند چندین حکومت شیعه را تشکیل دهند. در این دوره شیعه در ایران، شام، عراق، یمن، مصر، شمال آفریقا به شدت گسترش یافت. از قرن پنجم قدرت سیاسی شیعه رو به زوال نهاد. حکومت‌های غزنویان و سلجوقیان در قسمت‌هایی از جهان اسلام مسلط شدند. یکی از اهداف این حکومت‌های متعصب سنی شیعه‌زدایی بود؛ با این حال شیعیان توانستند به رهبری فقها با تأسیس مدارس و حوزه‌های علمیه به تعمیق و توسعه‌ی تفکر شیعی بپردازند.

با ظهور مغولان جهان اسلام خصوصاً ایران دستخوش

تحولات قهقرایی شد. شیعه و سنی با شمشیر آنان نابود و میراث فرهنگی آنان به تاراج می‌رفت. با این حال سلاطین بعدی مغول تحت‌تأثیر فرهنگ اسلام قرار گرفتند. شیعه نیز توانست با نفوذ عالمان در دستگاه حکومت اقدامات فرهنگی بزرگی را انجام دهد. تشیع الحاقیتو خدمت بزرگی به شیعیان شد.

با ظهور صفویان با ایدئولوژی تشیع انقلابی نقطه‌ی عاطفی در تاریخ تشیع به وجود آمد. ایران چند پارچه تبدیل به یک حکومت مستقل ملی شد، تشیع به‌عنوان مذهب رسمی ایران قرار گرفت و موجب رونق آن و پیدایش عالمان بزرگ و مدارس شیعی بسیاری گشت. از این به بعد شیعه دارای یک حکومت مستقل گردید و بر بسیاری از نابسامانی‌ها فایق آمد. این کتاب این دوران را مورد بررسی اجمالی قرار داده است.